

REKLAMA

ORFF
CHYTRAČKA/MĚSÍC
UVÁDÍME: 20. 10., 21. 10., 1. 11., 3. 11. 2016 & 28. 2., 6. 3., 6. 4., 23. 4. 2017

VÁŠ PRŮVODCE SVĚTEM HUDBY, OPERY A
TANCE

VYHLEDAT

[HUDBA](#)
[OPERA](#)
[TANEC](#)
[RŮZNÉ](#)
[UDÁLOSTI](#)
[E-SHOP](#)
[DOMŮ](#) » [HLAVNÍ](#) » [OPERA](#) » OPERNÍ PANORAMA HELENY HAVLÍKOVÉ (213)

Operní panorama Heleny Havlíkové (213)

HELENA HAVLÍKOVÁ, 21.04.2015 0:00

1 2 NÁSLEDUJÍCÍ

[HERBERT GANTSCHACHER](#) [VIKTOR ULLMANN](#)

Týden od 13. do 19. dubna 2015

* Ullmann – svědek a oběť apokalypsy

* Inspirace na dny příští

Ullmann – svědek a oběť apokalypsy

Inscenace opery Viktora Ullmanna (1898–1944) *Pád Antikrista*, s níž se Moravské divadlo Olomouc úspěšně zúčastnilo festivalu *Opera 2015*, přitáhla opět pozornost k tomuto skladateli, dirigentovi a klavíristovi židovského původu, který mimo jiné působil v Praze v Novém německém divadle a zahynul v plynové komoře v Osvětimi (viz Operní panorama – recenze z premiéry [zde](#) a z festivalového představení [zde](#)).

Další, komplexnější pohled na Ullmanna nyní v Praze nabízí výstava, která se koná od 9. dubna do 31. května v Clam-Gallasově paláci a vedle Hlavního města Prahy se na ní podílejí také rakouská spolková země Korutany, Rakouské kulturní fórum v Praze a Fond budoucnosti Rakouské republiky.

Výstava s cílem zkoumat a přiblížit téma umění a umělců ve vztahu k válce i moci a násilí obecně se zaměřuje na dosud málo známé Ullmannovo působení za první světové války. Ullmann v letech 1916–1918 dobrovolně nastoupil do aktivní vojenské služby c. a k. armády rakousko-uherské monarchie. Působil v ní jako takzvaný pozorovatel dělostřelecké baterie. Úkolem takového pozorovatele bylo zprostředkovat komunikaci s velitelstvím baterie. Ullmann se tak zúčastnil bojů v údolí řeky Soči v dnešním Slovinsku a byl svědkem útoku za použití bojového plynu, aby pak sám tímto způsobem zahynul ve válce následující. Odtud název výstavy – *Svědka a oběť apokalypsy 1914–1944*, která vystihuje paradoxy osudů a myšlenkových cest i zvrátů generace umělců zasazené dvěma světovými válkami.

REKLAMA

NEJČTENĚJŠÍ ČLÁNKY:

[DNES](#) | [TÝDEN](#) | [MĚSÍC](#)

1. [Bič boží v Opavě: David Szendiuch jako Attila exceluje. Bohužel je v tom téměř sám](#)
2. [S Vilémem Veverkou otevřeně \(1\): O budoucnosti Filharmonie Brno](#)
3. [Operní gala k počtě ruské sopranistky Galiny Višněvské](#)
4. [Šanci vám poskytnou jen jednou. Roman Novitzky do třetice pro Baletní panorama](#)
5. [Zdaleka nejen o tom, co si dnešní mladí myslí o opeře](#)
6. [V Mnichově má premiéru Donizettiho Favoritka s Elinou Garančou](#)

REKLAMA

VÝROČÍ

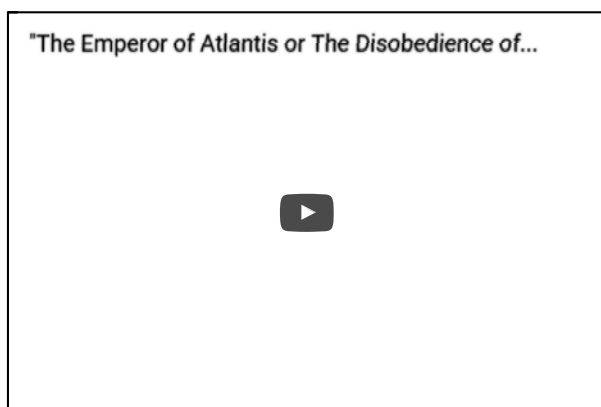
Galina Višněvskaja
ruská
sopranistka

Doprovodným programem k výstavě byl i třídní festival, na kterém ve dvou různých provedeních zazněla Ullmannova nejznámější díla – opera *Císař Atlantidy* a jeho melodram *Píseň o lásce a smrti korneta Kryštofa Rilka*. V této kombinaci je například scénicky uvádělo v roce 1995 v komorním prostoru Kolowrat Národní divadlo. Melodram má také ve svém repertoáru například Soňa Červená. A *Císaře Atlantidy* zařadila nebo zařadí do svého repertoáru v průběhu tříletého období divadla v Berlíně, Lyonu, Krakově, Remeši, Paříži, Chicagu, Dijonu, Innsbrucku nebo Madridu.

Právě v případě těchto dvou kompozic se válečné zkušenosti, kterými skladatel prošel jako teprve osmnáctiletý, staly inspiračním zdrojem pro jeho tvorbu, která vznikala v terezínském ghettu, kam byl v roce 1942 deportován. Obě díla spojuje téma války. Slavná baladická rapsodie „básníka smrti“ v šestadvaceti miniaturách zachycuje v sugestivní škále hudebního výrazu obrazy mladého šlechtice, který zahyne ve válce proti Turkům hrdinskou smrtí jako praporečník. A v opeře *Císař Atlantidy* Smrt odmítne sloužit despotickému císaři, který rozpoutá válku všech proti všem. Uprostřed válečného běsnění tak nikdo nemůže zemřít. Teprve když císař slíbí, že on sám se podrobí smrti, začne smrt znovu plnit svoji službu.

Režisérem všech tří večerů byl rakouský režisér **Herbert Gantschacher**. Se svým hudebním a divadelním souborem Arbos se tvorbě Viktora Ullmanna věnuje dlouhodobě, ostatně je také autorem výstavy. Když v roce 1993 umístil své nastudování *Císaře Atlantidy* – s operními zpěváky – do prostoru monumentální hrobky Národního památníku na Vítkově, byla to u nás událost sezony. A stejnou inscenaci pak Gantschacher uvedl v dalším místě, které dodalo provedení obrovskou sílu – v prostoru terezínských kasáren, tedy tam, kde opera vznikla a kde se připravovalo její provedení, které ovšem tehdejší nacistické vedení tábora interpretovalo jako satiru na Hitlera a inscenaci zakázalo.

Nahrávka z Gantschacherova terezínského představení se stala hudebním podkladem pro neobvyklou filmovou i loutkovou verzi *Císaře Atlantidy*, které byly uvedeny na festivalu k výstavě. V případě filmové verze šlo o zvláštní koláž – kombinovala celou zhruba padesátiminutovou operu s kresleným filmem a s dokumenty z první světové války, které jsou představeny na výstavě, s fotografiemi, rukopisy, obrazy, propagačními tiskovinami. V loutkové verzi dva herci po dlouhé přípravě hracího prostoru s konstrukcí ve tvaru krychle odehráli opět celou operu s hadrovými asi půlmetrovými loutkami. Obě nejsou ale alternativy uvedení *Císaře Atlantidy* v sakupelní

REKLAMA

SOČR90

LUKÁŠ VONDRÁČEK
4. 11. 2016 | Rudolfinum
Lutoslawski | Prokofjev | Čajkovskij

KOUPIT VSTUPENKU »

NEJNOVĚJŠÍ KOMENTÁŘE

jiri: [Koněm 18 - ti představením v Linci upřesním, že 12. 11. bude premiéra...](#)

metuzalem: [Děkuji za upřesnění. město Brno tedy zaměstnává 207 hráčů v symfonických orchestrech. Na úvaze...](#)

Honzik11: [Dobry den, rád bych jen upřesnil, že orchestr Janáčkovy opery NdB má 89,2 pracovních...](#)

Milan: [Mohu jen potvrdit, že stejně jako v případě Valkýry bylo i Zlato Rýna zážitkem...](#)

metuzalem: [A ještě úplně na závěr: V našem systému platovém je velká část platu – téměř...](#)

metuzalem: [Pane Veverko, máte pravdu. Podle veřejně dostupných údajů činí průměrný plat v ČR 40.000...](#)

Vilem Veverka: [Pane Metuzaleme, po korekci říkáte 33.000 Kč hrubého. Pouze pro forma, to by samozřejmě stále...](#)

metuzalem: [Oprava početní chyby: plat by činil cca 33.000 Kč, což ovšem také není málo...:-\)](#)

REKLAMA

SYMFONICKÝ ORCHESTR HL. M. PRAHY
PRAGUE SYMPHONY ORCHESTRA

fok

9./10. 11. 2016
Obecní dům
19.30 hodin
www.fok.cz

**PROKOFJEV
ČAJKOVSKIJ
LJADOV**

ZAÚJALO NÁS

[Ministr kultury předal Státní ceny a Ceny Ministerstva kultury](#)

[Václav Hudeček: Nabízeli mi hodně za CD s lidmi, se kterými bych na pódium nevlezl](#)

[Piazzetta u Národního divadla je už náměstím Václava Havla](#)

REKLAMA V POŘÁDKU

zdlouhavým temporytmem, jako by Gantschacher propadl Ullmannovi tak, že ztratil pojem o čase. A vzhledem ke špatné kvalitě použité, jakkoli autentické nahrávky, produkci nepřispívala ani neuspokojivá srozumitelnost textu, který byl pro ty, kteří nevládnou němčinou, bez českého překladu. A především jedna z hlavních předností předchozích Gantschacherových produkcí, totiž příhodná volba prostoru, který inscenace podstatně dotvářel, v případě mramorového sálu Clam-Gallasova paláce nefungovala vůbec. Sál ve stylu druhého rokoka se svou zdobností „tloukl“ s uváděnými díly a nedal se chápat ani jako účinný kontrast. Nejsilnějším festivalovým zážitkem tak nakonec bylo uvedení rilkovského melodramu spolu se třemi Ullmannovými písněmi na texty Friedricha Hölderlina a písní *Wendla im Garten* (*Wendla v zahradě*) zejména díky **Rupertu Bergmannovi**, který svým sonorním basbarytonem zvládl nejen písně, ale nesmírně sugestivně i recitaci textu v souznění s vynikajícím klavíristou **Christophem Traxlerem**. Ve scénickém řešení Gantschacher uplatnil výsledek své další aktivity, divadelní práci s neslyšícím hercem. **Werner Mössler** propojoval herecký projev se stylizací znakové řeči. Jenže jeho akce včetně dlouhého „němého“ oblékání a svlékání sólisty i klavíristy do vojenského mundúru však spíše odváděla pozornost od samotného melodramu a rozbýjela stavbu díla se střídáním lyrických a vyhoceně dramatických ploch.

Publikum, které stabilně tvořilo asi třicet nadšenců, se ke všem večerům chovalo velmi vstřícně. Největším přínosem tohoto „pozorování Ullmanna“ je ovšem reprezentativní katalog výstavy, který zasazuje jeho život do kontextu první a druhé světové války. Katalog svou kvalitou převýšil vlastní produkce.

Sdílet { 8 } Tweet

1 2 NÁSLEDUJÍCÍ >

SOUVISEJÍCÍ ČLÁNKY

[Operní panorama Heleny Havlíkové \(215\)](#)

[Operní panorama Heleny Havlíkové \(214\)](#)

[Operní panorama Heleny Havlíkové \(212\)](#)

[Operní panorama Heleny Havlíkové \(211\)](#)

[Operní panorama Heleny Havlíkové \(210\)](#)

[Operní panorama Heleny Havlíkové \(209\)](#)

14. Festivalový cyklus / Musica Floria Bohemia 2016

MUSICA FLORIA

ANTONÍN DVOŘÁK
Symfonie č. 2

3. 11. 2016 | 19:30
Kostel sv. Šimona a Judy Dušní ul., Praha 1

Vstupenky k dispozici v síti TICKETSTREAM
www.musicafloria.cz

REKLAMA

Pražské jaro uvádí
22/11/2016

Martin Kasík

Janáček – Rachmaninov
Musorgskij

www.firkusny.cz

SOUTĚŽE

16. 11. Brno – Filharmonie Brno. B. Stil & R. Calliano

24. 11. Praha – O. Scheps (Klavírní festival R. Firkusného)

[Výherci soutěží](#)

REKLAMA

Collegium 1704
prague baroque orchestra

prodej vstupenek a abonmá na
collegium1704.com

VÝBĚR Z UDÁLOSTÍ

[Brno Contemporary Orchestra](#)

[Festival Lípa Musica](#)

[SOČR Praha](#)

REKLAMA

KATONŮVŮ
OPERA DIVERSA
premiéra

Ondřej Kyas | Pavel Drábek

ČARODĚJ
a jeho sluha

29. 10. 2016 v 17.00
MEZ Židenice, Jilkova 126 (V. patro), Brno

REKLAMA

Používáním tohoto webu souhlasíte s uchováváním cookies, které používáme na poskytování služeb a přizpůsobení reklam. V POŘÁDKU

NAPSAT KOMENTÁŘ

Pro přidávání komentářů se musíte nejdříve [přihlásit](#).

REKLAMA

**Vstupenky on-line
na 1 klik!**

UŽITEČNÉ INFORMACE

[O nás](#)
[Partneři](#)
[Jak nás můžete
podpořit](#)
[Ochrana osobních
údajů uživatelů](#)
[Napište nám](#)
[Podmínky užívání](#)
[Pravidla diskuze a
blogování](#)
[Spolupracujte s námi](#)

ARCHIV

[Imenný rejstřík](#)
[Díla](#)
[Zprávy](#)
[Divadla - soubory -
orchestry - festivaly](#)
[Ptali jste se](#)
[Seriály](#)
[Rozhovory](#)
[Autoři článků](#)
